Välimus

Lauri Watts
Tõlge eesti keelde: Marek Laane

Välimus

Sisukord

1 Välimus **4**
1.1 Üldine . . . 4
1.2 Fondid . . . 4
1.3 Laaditabelid . . . 5
1.3.1 Sissejuhatus . . . 5
1.3.2 Laaditabelid . . . 5
1.3.3 Kohandamine . . . 6
1.3.3.1 **Fondi perekond** . . . 6
1.3.3.2 Fondi suurus . . . 6
1.3.3.3 Pildid . . . 6
1.3.3.4 Värvid . . . 7
1.3.3.5 Eelvaatlus . . . 7

1 Välimus

Moodul koosneb kolmest kaardist, mis aitavad seadistada veebilehtede väljanägemist.

1.1 Üldine

Märkekast **Piltide automaatne laadimine** lubab määrata, kas veebilehekülgede pildid laaditakse vaikimisi või mitte. Kui sul ei ole just väga aeglane ühendus, oleks vahest mõttekas see lubada, sest mitmeid veebilehekülgi on ilma piltideta keeruline kasutada. Kui sa seda siiski ei vali, on sul ometi võimalik vaadata esmalt leheküljel olevat teksti ja seejärel anda vajadusel spetsiaalne korraldus laadida pildid.

Kui valik **Raami joonistamine veel täielikult laadimata piltide ümber** on sisse lülitatud, joonistab Konqueror veebilehekülgedel leiduvate, kuid veel lõplikult laadimata piltide asemele vastava raami. Kui sul peaks olema väga aeglane internetiühendus, siis tasub see sisse lülitada.

Paljud veebileheküljed kasutavad animeeritud gif-vormingus pilte, mis võivad olla päris tüütud ja mõnel juhul isegi arvutiressursid tõsise koormuse alla panna. Valik **Animatsioonid** laseb valida, kas need lubada või mitte. Vaikimisi on animatsioonid lubatud, kuid need võib ka keelata või lasta näidata ainult korra isegi siis, kui failis endas on antud juhised käivitada animatsioon mitu korda või rakendada seda pidevalt.

Järgmine valik on **Viidad joonitakse alla:** Siin saab valida viitade allajoonimise **lubamise**. Sellisel juhul näidatakse iga teksti veebileheküljel, mis toimib viidana, allajoonituna. Paljud veebileheküljed kasutavad küll ka viidana esitatud teksti eristamiseks värvi, kuid allajoonimine muudab viitade leidmise veelgi hõlpsamaks.

Kui allajoonitud viidad sulle ei meeldi, võid valida võimaluse **Keelatud**. Kesktee pakub võimalus **Ainult hiirekursori all**: sellisel juhul on viidad alla joonitud, kui neil asub hiirekursor, muidu aga mitte.

> MÄRKUS
> Lehekülje CSS definitsioonid võivad selle valiku tühistada.

Sujuv kerimine määrab, kas Konqueror kasutab HTML-lehekülgede kerimisel sujuvaid või terviksamme:

- **Alati**: kerimisel kasutatakse alati sujuvaid samme.
- **Mitte kunagi**: sujuvat kerimist ei kasutata, alati keritakse terviksammudega.
- **Kui see avaldab mõju**: sujuvat kerimist kasutatakse ainult lehekülgedel, kus see ei kasuta liigselt süsteemi ressursse.

1.2 Fondid

Sellel kaardil saab määrata mitmeid fontide kasutamist puudutavaid võimalusi. Fontide kuju ja suurus on sageli lahutamatu veebileheküljest endast, kuid siiski on võimalik määrata mõningad Konquerori vaikeväärtused.

Esmalt saab määrata fondi suuruse. Siin on kaks valikut, mis koostöös võimaldavad muuta veebilehitsemise palju mugavamaks.

Kõigepealt on võimalik määrata **minimaalne fondi suurus**. See tähendab, et isegi kui vaadatavale leheküljele on määratud spetsiaalne fondisuurus, jätab Konqueror selle arvestamata ega näita kunagi fonte siinmääratust väiksemana.

Teiseks on võimalik määrata **keskmine fondi suurus**. See on nii teksti vaikesuurus juhul, kui lehekülg ei ole fondisuurust spetsiaalselt määranud, kui ka baassuurus, mille suhtes arvutatakse

fondi suhteline suurus. See tähendab, et kui HTML annab korralduse ‘väiksem’, siis tähendab see väiksemat siin määratud väärtusest.

Mõlemal puhul saab määrata fondi täpse suuruse punktides kerimiskasti või liugurit kasutades.

Need väärtused ei ole teineteisega seotud. Lehekülgi, mis ei ole määranud fondisuurust või lepivad vaikesuurusega, näidatakse vastavalt väljal **Keskmine fondi suurus** määratule, lehekülgi aga, mis näevad ette väiksemat fonti, kui on määratud väljal **Minimaalne fondi suurus**, vähemalt sellel väljal määrtatud suuruses.

Ülejäänud valikud käivad HTML-lehekülgedel kasutatava märkekeele tüüpidega seotud fontide kohta. Pane tähele, et paljud veebileheküljed võivad siin määratud seadistused tühistada. Iga tüübi puhul (standardne, fikseeritud, Serif jne.) võib valida erineva fondi.

Allpool saab kasutada võimalust **Fondi suuruse korrigeerimine selle kodeeringu puhul**. Vahel on font, mida soovid antud kodeeringu või keele puhul tarvitada, keskmisest märgatavalt suurem või väiksem, millisel juhul on selle valikuga võimalik asja kohendada.

Määrata saab ka vaikekodeeringu, mida Konqueror kasutab lehekülgede teisendamisel. Vaikimisi on see **Kasutatakse keele kodeeringut**, kuid selle võib vahetada välja ükskõik millise nimekirjas oleva kodeeringu vastu.

1.3 Laaditabelid

1.3.1 Sissejuhatus

CSS laaditabelid mõjutavad veebilehekülgede väljanägemist. CSS tähendab kaskaadlaadistik (inglise keeles *C*ascading *S*tyle *S*heets).

KDE võib kasutada omaenda laaditabelit, tuginedes lihtsatele lähtetabelitele ning töölaual kasutatavale värviskeemile. KDE võib aga kasutada ka kasutaja loodud laaditabelit. Ja lõpuks saab laaditabeli määrata ka käesolevas moodulis. Siin pakutavad võimalused on kõige rohkem mõeldud kasutamise hõlbustamiseks, seda eriti nägemispuudega inimesi silmas pidades.

Siin tehtud muudatused mõjutavad iga KDE rakendust, mis teisendab HTML-koodi KDE renderdusmootoriga (see kannab nime khtml). Nende hulka kuuluvad KMail, KHelpCenter ja mõistagi Konqueror. Muudatused ei mõjuta teisi veebilehitsejaid (näiteks Netscape®).

1.3.2 Laaditabelid

Selles sektsioonis on järgmised valikud:

Vaikelaaditabeli kasutamine

KDE kasutab omaenda vaikelaaditabelit. Mõned värvid toetuvad valitud värviskeemile. Enamik väärtusi kehtivad vastavalt vaadataval leheküljel määratule.

Kasutaja poolt defineeritud laaditabeli kasutamine

KDE tarvitab sinu määratud laaditabelit. Selle leidmiseks saab kasutada paremal asuvat nuppu, mis avab failiavamisdialoogi. CSS-failidel on tavaliselt laiend `.css`, kuid ei pruugi olla.

Kohandatud laaditabeli kasutamine

Kasutatakse seadistusi, mis on määratud dialoogis **Kohandamine**. Selle lubamine võimaldab nupuga **Kohanda** käivitada dialoogi, kus saab määrata laaditabeli seadistusi.

1.3.3 Kohandamine

Selles dialoogis saab määrata kasutaja loodud laaditabeli omadused. Siin pakutavad võimalused on vaid osa sellest, mida laaditabelile on võimalik määrata, ning on ennekõike mõeldud nägemispuudega inimestele, võimaldades kasutajatel luua laaditabeli, mis muudab veebilehekülgede ja KDE abifailide lugemise hõlpsamaks.

Selle dialoogi valikuid saab kasutada ainult siis, kui on valitud **Kohandatud laaditabeli kasutamine**.

1.3.3.1 Fondi perekond

Baasperekond

Valib põhiteksti näitamiseks kasutatava fondi perekonna.

Sama perekonda kasutatakse kogu tekstis

Selle lubamisel kasutatakse kogu teksti esitamisel üht ja sama fondiperekonda sõltumata vaadatava lehekülje seadistustest. See tuleb kasuks lehekülgede puhul, mis kasutavad palju dekoratsioone või mille pealkirjad on raskesti loetava fondiga.

1.3.3.2 Fondi suurus

Baasfondi suurus

See määrab lehekülje teksti vaikesuuruse. Paljud veebileheküljed määravad oma fondisuuruse suhtelisena selle vaikeväärtuse suhtes, kasutades märkeid 'suurem' või '+1' teksti suurendamiseks ning 'väiksem' või '-1' vähendamiseks.

Paljud kujundavad oma veebileheküljed platvormil, kus tavaline teksti vaikesuurus on keskmisele lugejale liiga suur, mistõttu on väga tavaline sattuda veebileheküljele, mis sunnivad fonti väiksemana näitama.
Siin on võimalik määrata vaikefondi suurus just meelepäraseks, nii et ka suhteliselt defineeritud suurus muutub mugavalt loetavaks.

Pea meeles, et ka Konquerori abil on võimalik peale sundida minimaalsuurus, et tekst ei oleks *mitte kunagi* lugemiseks liiga väike.

Sama suurust kasutatakse kõigil elementidel

Kui see on lubatud, teisendatakse kogu tekst määratud suurusele sõltumata leheküljele selle koostaja poolt antud korraldusest. Siinsed määrangud tühistavad suhtelise fondisuuruse ja isegi konkreetsed juhised teksti teisendamiseks teatud suurusele.

1.3.3.3 Pildid

Piltide ignoreerimine

Kui sa ei soovi pilte näha, saad need siit välja lülitada.

Taustapiltide ignoreerimine

Nägemispuudega inimeste üks tõsiseid probleeme on see, et taustapildid ei paku neile piisavat kontrasti teksti lugemisel. Siin saab taustapildid välja lülitada, see ei sõltu ülal piltide osas langetatud valikust.

1.3.3.4 Värvid

Must valgel

Paljud nägemispuudega inimesed eelistavad kontrasti ja lugemismugavuse tõttu musta teksti valgel ekraanil. Kui see sobib ka sulle, siis siin saab selle määrata.

Valge mustal

Paljude nägemispuudega inimeste arvates on aga asi hoopis vastupidi ning nende arvates on hõlpsam lugeda valget teksti mustal taustal.

Kohandatud

Kolmandad aga arvavad, et puhta valge ja musta värvi kasutamise korral, kumb neist ka ei oleks taust ja kumb tekst, on lugemine nii või teisiti raske. Siin saab määrata just sulle meelepärase värvi **taust**ale ja **esiplaan**ile.

Sama värvi kasutatakse kogu tekstil

Paljud veebilehekülјed kasutavad erinevaid ning tihti kontrastseid värve pealkirjade või muu olulise eristamiseks. Kui see segab sisu lugeda, saab seda märkekasti kasutades anda KDEle korralduse kasutada määratud värvi kogu tekstis.

1.3.3.5 Eelvaatlus

Sektsioon **Eelvaatlus** võimaldab näha tehtud muudatuste toimet. Seal näidatakse, millised näevad määratud laaditabeli korral välja pealkirjad, ning esitatakse näitena ka üks põhiteksti lause.

See peaks võimaldama kohandatud laaditabelit täpsustada seni, kuni oled suutnud luua sellise, mis tagab sulle kerge ja muretu lugemise.

Õnnelikku surfamist!